

2 QUARTOS

CADA

VIATJE.

2 QUARTOS

CADA

VIATJE.

LO PONTON.

PERIODICH MES CUHENT QUE UN VITCHO.

Redacció y Administració, Arch del Teatro, 21 y 23.

Lo papo.

Apa aquí monárquichs! A França ha pujat la República. ¿Quán donariau perque á França s' aixequés la guillotina? Alló seria un gust; poder parlar del poble repugnant, de las salvatges massas, dels attachs á la propietat y á las personas, de desmans y atropells, de febre y no groga, sino vermella, de basalls de sanch, de tot alló que 'us fa semblar un papo á la hermosa república, papo ab que enganyeu als tontos y á las criaturas que sujan espantats de la vinya, mentrestant que vosaltres se 'ls menjéu tot los rahims... ¿Quán pagariau?

Pero en si, á pesar vostre, á pesar de vostres prediccions, á pesar de tots vostres desigs la República ha pujat sense tirar un sol tiro, escriptint á las cantonadas «pena de mort al lladre», y armant á tots los ciutadans, que després d' haverse desfogat arrecant totas las àligas dels lletreros y de l' asta de totas las banderas, se disposan á deixarse matar per la patria, defensantla contra 'ls estrangers que la trepitjan.

—No farán res!.. dihéu vosaltres. Son quatre gats que no farán mes que allargar la agonia de la pobre França. Lo que no ha pogut fer l' Imperi, le que no han pogut fer generals de cap d' ala, exèrcits bén armats, lo mateix Emperador, ¿ho farán quatre ximplets acostumats á cantar la Marseillesa y á baladrejar en los clubs?...

—No, ab franquesa, aquets quatre ximplets no se entregarán fumant cigarrillos de paper.. Aquesta es la vritat.

¿Qué 'u fa que 'l mon estiga encare p' de tontos?... ¿Qué 'u fa que quatre espavilats s'

aprofitin de tot per especular ab tot? ¿Qué 'u fa que hi ha traballadors, encare que pochs, que regant lo tater ó la terra ab lo suor del seu front tingan por á la República? ¿Qué 'u fa que hi haja propietaris, que pagant cada contribució que 'ls balda, sigan sempre del govern?...

¿Qué 'u fa?... Que hi ha molta llana y no pocas estisoras.

Aquí veurán vostes á D. Ramon, empleat en temps de 'n Narvaez, empleat en temps de l' O'Donnell, empleat en temps de 'n Prim, ab una llengua mes esmolada que navaja de barber, dihent mal sempre del qui l' hi puga fer perdre l' empleo, adulador de qui l' hi dona 'l pa, ab una espinada mes flexible que un vímet y una cara mes groixuda que la de 'n Figuerola de Madrid; aquí 'l veurán ab la boca, menjantse 'l tant de contribució que jo m' hauré tret de la mèva y dihent mes mal dels republicans que 'l que fà una pedregada seca quan cau sobre una vinya á punt de venrar.

Si l' escoltéu sentiréu que diu que som uns pillets, que volém fer parts iguals y que la nostra igualtat arriba al estrém de escapsar als que sigan de estatura mes alta que lo regular. Aixó 'u diu als que son richs y alts.

Als que son baixos y pobres los diu que serian las primeras víctimas, perque 'ls posarian al torn per estirarlos, y perque la propietat se la partirian entre tres ó quatre y 's desferian dels que poguessin destorbarlos ó pretender la part que á dreta lley los tocaria.

Als devots los diu que 'ls republicans volan calar foch als altars de las iglesias y convertir los temples en clubs y principals de milicianos.

Als poruchs, que no volen quintas perque

no hi hagi soldats que 'ls destorbin quan vançà a entregarse á n' al pillatje.

Per tothom tenen un papo mes ó menos espantós; per tothom tenen un petardo d' alarma y al sentir a una beata que ajunta las mans y aixecant los ulls al cel esclama ab tremolosa véu *Liberanos domine*, s' enpassan lo que tenen á la boca per arribar á temps de respondre ab lo corresponent *Amen*, mes depressa que si realment vingués la república ab tot lo seu séquit de teyas incendiàries, butxins y guillotines....

¡Oh gent que creyeu ab lo papo y 'us afeiteu al mateix temps! ¡Perqué no vareu neixe al temps del rey Herodes que al pas que hauriau pogut esperimentar lo que son los reys, hauriau acabat vostra ignocencia? ¿Sabeu quién es lo papo? Es aquest s'r que amaga la seva lletjesa ab una púrpura real, que cubreix las banyas de dimoni que adornan lo seu cap ab una corona idem; que té quatre mil duros per dinar y quatre mil per sopar, cent mil bayonetás per fer anar dret al que ell l' hi sembla que camina tort, mil ó dos mil canons per osegar la veu del que ell l' hi semblí que crida massa alt, y més de un milló de gossos que viuhen dels seus rosegons encarregats de donar cassa als mateixos cuñils espantadissos, que tenen fluxedat de nirvis al sentir parlar de la República.

En quant á aquesta senyora, si no 's morren de la febra ja la veurán dintre poch temps y llavors, dirán ab coneixement de causa, si té cara de papo ó de persona decent.

MOSSEN BORRA.

—¿Y que m' en dius de lo que passa?
—¿Que vols que 't digui? Que las Juntas de Sanitat tocan lo violon ab totas dues mans; que las autoritats casi totas son fora, que 'ls metjes matan als que tenen mal de cap, que lo juntament ha perdut l' orellas, y que 'l arcalde no sap com ferse veure.

—Si, es veritat, casi totas las sèvas midas se redueixen à fer llansar fruya.

—Si, 'ns treuen la fruya que no fa ni sum y deixen entrar 'ls cuyros que portavan lo mal.

—¿Als han deixat entrar?

—Si.

—¿Y això?

—Quartos.

—Senyora Pepa sap ahont portarán los noys de l' Hospici?

—Ahont?

—A la montanya pelada prop de la font groga.

—Que diu. ¡Pobres xicots!

—¡Vaya un enteniment! portarlos prop de la font del mal.

Mes ranxo.

Un dia de aquesta setmana 's tractava de dar una funció de quadros al viu y molt al viu en lo Teatro Espanyol. Pero van venir municipals y guindillas y hasta 's deya si vindrian los canons de la Universitat à ferla plegar.

L' endemà tots los diaris de Barcelona ploraven com uns suca mallas y condemnaven tals indecessions; fins algun tenia por de que nostre Senyor nos castigués, y 'l gacetiller de la Convicció pintava tant al viu la funció, que tothom va creure que hi havia anat. Ja veurà si 'u sab lo senyor Llauder!..

Ara bè; nosaltres que no plorém per res y que avans que tot estimém lo dret y la rahò, sense teme que se 'ns tatxi de indecessions, venim à defensar lo dret de dar aquella funció y lo dret de anarla à veure, encare que 'ns singularisem dels demés diaris, que quan en Gaminde alarma à la Ciutat, callan per por; y quan l' Ajuntament militar fà negocis com lo célebre de las quintas, no diuhens res per no comprometre 's, al pas que quant se volan fer funcions com la del Teatro Espanyol aixecan lo coure com si 's tractés de la vinguda del dimoni à Barcelona.

—Hi havia dret de privar la funció començada? No senyor; allò era una funció privada com qualsevol altre. La gent que hi assistia anava disposada à veure allò y molt més; y semblant espectacle pot proporcionar 'l tot-hom qui vulga ab sols pujar à una de las tantas cases públicas que infestan aquesta Ciutat, sense que vinga en Soler y Matas à interrompre la funció.

Y no dihem això perque semblans espectacles nos engresquin, sino perque 'ns agrada lo dret avans que tot y ningú 'l té de intervenir en los actes de la vida privada, com ningú 'l té de intervenir en las funcions que ab tant sentit se donguin.

Mes valdria que en Soler y Matas se cuydes una miqueta mes de fer venir als regidors que han fugit per por de la febre.

—Per ventura un sol dels espectadors vā aplaudir la prohibició? ¿No van estar xiulant y cridant dintre 'l teatro fins à dos quarts de una manifestant aixis lo disgust que experimentavan? ¿Perque dons se va prohibir la funció? ¿Per la decencia?.. ¿Y qui pot obligarme à guardarla dintre de casa mèva?....

Aquestas rasons son tan evidents, com es evident que 'l dret y 'ls progressistas se donan plantofadas, sempre que 's troben pél mateix camí.

Diu que en Rivero vā passar una peluca à moltes autoritats, perque havian abandonat lo puesto que devian ocupar.

Lo general Gaminde, sens dupte pera aplacar las iras del Júpiter cimbrio, lo convidá à dinar als Camps Eliseos, contravenint los concells de la Junta de Sanitat, que diu que no es bò que sém excessos ni extraordinaris per lo que respecta al menjar y al beure.

Això 'ns proba lo talent de nostre general que ha sabut trobar la flaca à n' an Rivero, que segons diuhens, davant de una ampolla de rom ja l' hi riuhens las orelles.

—No veuhens; després dirán dels republicans!....

—Bè, home, bè, ¿qué vol dir ab això?....

—¿Qué vull dir?.... Que fins la febre groga es monárquica.....

—Monárquica?

—Si, home, si; ó si no veji perque 'n dirian la *enfermedad REINANTE*. Si no reynès, ¿podria ser monárquica?....

Diu que molts de l' Ajuntament militar han tocant pirandó al veure la cara groga de la febra...

No es tot hú anar à la professò de Corpus ab una creu à la casaca, ó esposarse à que 'l cotxe dels morts porti à un hom al cementiri à que l' emblanquinin.

De totes maneras *primero son mis dientes que mis parientes* y avans que la obligació es la salvació de la pell.

No tinguis por que 'ls que 's moran de la febra surtin à demanà comptes de la sèva valentia als regidors del general Gaminde.

Opinions.

—Noy quina ganga. S' han suspés las classes. Lo gueto demà martxa; jo me 'n vaig ab ell cap à Sant Celoni... Allí hi veuré à la Matrieta, la filla de la mèva dida... ¡Viva la febre groga!...

(*Un estudiant.*)

—Aquesta setmana havia de declararme en quiebra... Ha vingut la groga y com que no 's paga... ja tinch un motiu per no pagar.

(*Un comerciant.*)

—Jo no vaig tenir escrúpol de entrar las pells que 'm van venir de Amèrica... Vaig guanyar ab aquesta operació quatrecents duros... Vritat que 's han mort quatrecents persones... Pero en fin, lo comerciant no té de mirar aquestas menudencias... A duro per persona ja 's pot morir tot lo mon.

(*Un comerciant que té las entranyas dintre d' una bòssa.*)

—Quina gana que tinch!... Calla noy ne cridis... Mamat lo dit que 't passará...

(*Un trabajador de la Barceloneta casat y sense feyna.*)

—Que s' hi estiga qui vulga... Primer es lo partit que tot; pero primer que 'l partit es la pell... Havent fugit en Gaminde bè podem fugir nosaltres també. Al cap de vall ell, nos hi vā posar.

(*Un regidor dels d' are.*)

Això es un mal de cap.

(*Soler y Matas.*)

Lo passeig de Gracia es massa aprop de Barcelonà... Anem à la torre de 'n Gomis.

(*)

Qui 'ns empeta la bassa!... Apa noys à seguir pisos desocupats!...

(*Un pillet.*)

No tingueu por... Aneu à Montalegre... Allí no 'us farà falta res absolutament... Miréu, nosaltres si no haguesim de fer lo diari hi aniriam de molt bona gana.

(*Los Redactores de la Crónica de Catalunya.*)

Febres.

Ximple de cara afeitada,
Que mira y rondà à deshora
Los balcons d' una senyora
Y diu que l' ha conquistada;
Y d' ella que res li ha dat
Diu ell que 'l que vol n' baixatret,
¿No es ben cert que el tal ximplet
Te febre de vanitat?...

Home que vol ser soldat
Tans sols per portar un sabre,
Y tallar fullas del abre
De la santa llibertat;
Qu' es progresista ó bé cranch
Y l' entusiasma 'l quartel,
Aquest home, Deu del cel,
Tè la febre de la sanch.

Avaro que viu tot sol,
Perque de tots desconfia,
Y 'l persegueix la mania
De cassar unsas al vol;
Y vigila son tresor
Sens que d' aprop de ell se moga,
Aqueix té la febre groga,
Vull dir la febre de l' or.

Dropo que per sa dropada,
Als federals mal parlant,
Va à Madrid, solicitant
Del ministre una embaixada;
Y ab cara molt antipática
Diu que 'l poble res mereix,
¿No coneixen que pateix
De la febre burocràtica?...

Ministre, Rey ó bù Papa,
Que ab una ametralladora
Volen conservá à tot hora

Un poder que s' els escapa;
Y per això fan matar
Al poble que es molt pacient,
Jo ja ho sé que aquesta gent
Tenen febre de mamar.

Y jo que ab ploma y diaris
Alabo la democracia,
Perque sé que no 'ls fa gracia
Als qu' ens dihuen perdularis;
Y perque 'm dona la gana
Escrich lo que 'm sembla bé,
Sempre hi tingut y tindré
La febre republicana.

CONTINUAN AQUELLAS FRASES.

Veyam si dels pecats d' Isabel tots los reys
n' anirem juperuts.

Victoria.

Fem veure que m' interesso per la Repùblica francesa: treballém en favor de la pau.

M. Gladstone.

La guerra te de durar mes: hem venut po-
cas armas.

Lord Grandville.

Prussia te massa Estat major. Al-layre tots.
Theremin de Hame.

Adeu ciutadela de Laon! A la una!... A
las dues!... A las tres!

Enrich de Chezelles.

Ja está tot llest! Malvinatjel! Qui hagués
pogut serhi avants!...

Roger de Chezelles.

Es un cop que te l' envidio. Ben fet. Dorm
en pau.

Artur de Chezelles.

Es una llàstima perdre aquest pico. Y
encara hi ha qui abona als republicans?

Prinmpcesa Matilde.

Corran mals vens per Europa.
Compte de Eu.

Fa llàstima veure tants reys destronats.
Ves si á nosaltres nos passava!... Tornémsen.
La dona del compte de Eu.

La cosa marxa. Sembla que 'n sortirém.
Benedetti.

No héu escoltat paraulas; donchs rebréu
canonadas.

San Martino.

Las bayonetes dels meus soldats protegiran
la llibertat y garantiran la seguretat de Italia.
General Cadorna.

Deixems de sepulcres emblanquinats, un al-
tra estona en parlarem ab mes calma.
Vizconti Venosta.

Ves á Roma, rey de tota la Italia! Del
Capitoli á la roca Tarpeya hi ha sols un pas!
Menotti Garibaldi.

Los espanyols están molt pera determinar-

se. Esperant la sèva resposta perdré la mèva
ventura.

Duch de Aosta.

A n' el mèu «Tenorio» li falta alguna cosa.
Vaig à escriure la segona part.

Dumas.

Com si res haguessin fet. Tornemse á
aixecar.

Cruz de Ochoa.

Tenir de estar tancat quan puch ser útil
á mon Rey!... Ay pobres liberals quant hi
torni á haver la Inquisició!

Rector de Alcabon.

L' Olózaga es un pastelero. Embaixador es
cosa delicada y no 'n pot ser un qualsevol.
Veyam si me 'n farán á mi...

Martos.

Ho dech tot á n' en Rivero pero... la veritat
no serveix; no hi veu clar. Que bê aniria
Espanya si á mi me feyan ministre de la Go-
bernació.

Gabriel Rodriguez.

Se m' han acabat los quartos. Anem á ma-
tar toros á Montevideo. A buscar cuartos,
allá; á gastarlos, aquí.

Perox.

Barcelonins salut. Fins un altre any!

Majeroni.

Estich de pega! Bon teatro, bon refresh lo
dia de la inauguració, bonas companyias,... y
perdre quartos.

Gaset.

Ab las providencias que hi pres desde lo
comensament de la febra groga, m' hi fet cé-
lebre.

Reig.

(Se continuará.)

Mes ranxo per variar.

Lo nostre Ponton, á pesar de trobarse sur-
to al mitg del port no ha experimentat cap
baixa en la sèva tripulació.

Aquí no hi entran febres ni enfermetats
reinants. No volem reys ni coronas y fins las
coronas fúnebres nos empalagan.

Contra la febra, república democrática fe-
deral.

Los italians son dintre de Roma.
Napoleon III ha caygut; pero per això sen-
se ferse mal.

Pio IX ha caygut també de la mateixa ma-
nera.

La revolució treballa á mes no poder.
Vaja que en quinze dias, casi bê no 's pot
demantar gran cosa mes.

Saben los medis para arribar á ser coro-
nel? Se fan fondistas. Es probat. A Paris n' hi
havia un que tenia un gran hotel qu' aixis
anomenan á n' allá las fondas, lo que proba
que hi he estat ó quant menos que sé lo que
'm dich. Donchs si; aquest menestral man-
tingué á uns quans progresistas, quant gracies
á la que pasaren en lo gloriós trono de San
Fernando, tingueren qu' anar errant per lo
mon fets un jueus idem. Ara que aquest lleal
partit nos tragüe als espanyols una plaga, pe-
ra posárno'n déu, ara que mes clar! ocu-

pan ells lo puesto de ella, lo bon home del
fondista ha cobrat deu per hu y per emboli-
carli 'ls quartos li han donat lo nombrament
de coronel.

De debò 'ns agradaría ser del seu regiment,
perque 'l ranxo deurá ser d' allo que 'ls án-
gels hi cantan.

Quant una autoritat dona una ordre es me-
nester siga obevida ó de no, es millor que no
la dongui. Dihém això perque en Soler y Ma-
tas recomana la llimpiesa y 'ls cipayos se dis-
putan á qui va mes brut, y per ells es una glo-
ria ostentar solsas mes grossas que la crêu
aquelle de diamants que 'l citat batlle va ex-
hibir lo dia de la professió.

De que menjaran las classes passivas? Nos
sembra que si ara no 'u tenen de menester, ni
may. Senyor Figuerola una mica de compas-
sió y sobre tot mes justicia. Avuy per demà
vosté anirà al carrer, es á dir anirà alla ahont
vulgi, pero volém dir que deixarà la cadira;
queda pobra, se refia de la paga y la paga no
vé; mentres vosté 's mor de fam, mentres la
epidemia delma los habitants de allá ahont vos-
té mora, lo ministre de hisenda, un del succe-
sors de vostè (que Deu fassi no sigui tan dolent)
s' entreté en pagar als que menos ho tenen de
menester y en fer cada francatxela que tremo-
lin los contribuyents.—¿Que dirà vosté?—Pos-
sis las mans al pit y lo que ell li digui del mi-
nistre, es lo que nosaltres dihem de vosté.

Telégramas.

MADRID.
S' está ensajant un drama que será la se-
gona part del que 's va executar ab tan bon
éxit de 1854 á 1856. Porta per titol: «El
bienio progresista.» Los unionistas están molt
adelantats en l' estudi de sos respectius
papers.

En Rivero ha arribat y se l' hi han fet
fumigacions. S' ha cremat molt no sols per
això, sino per alló de la cartera. Ha dit que
ja que l' hi han presa, no vol anar may mes
á estudi.

PARÍS.
Los prussians nos voltan y al veure nostres
forts fant com la guinéu que diu que son
verdas.

L' esperit republicà domina en tots los
cors y l' aliga en forma d' esperit sant se
n' ha volat al cel.

ROMA.
Las sotanas van á dos quartos cad 'una.
En cambi 'ls vestits de paysá ban pujat un
cent per cent. Son molts los capellans que han
penyat provisionalment los hàbits la á figue-
ra al entrar á esta ciutat las tropas italianas.

Diversions públicas.

TEATRO REAL.—No 's dona funció per-
que 'ls mestres de casas traballan en apun-
lar l' edifici. Si la operació surt bé 's tornar-
án á reanudar las funcions.

TEATRO REPUBLICÀ.—Gran funció per
avuy. Primer: Preludis de República federal
á guitarra y piano. Segon: Lo drama en tres
actes «Esperanza contra la febra groga y mo-
narquia.» Tercer: La dansa pantomimica titu-
lada: «Los empleats inútils á la porra.» Quart
y últim. Joch de cucanya en la que los repu-
blicans se ensilarán á buscar la República al
cap d' amunt.